

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta práce

Autor práce: Bc. Šimon Kolář

Název práce: Analýza právních a sociálních podmínek podpory sociálního podnikání v ČR

Autor posudku: PhDr. Ing. Petr Stehlík

Práce analyzuje současný stav podpory sociálního podnikání v České republice a na základě provedené analýzy poskytuje doporučení pro veřejnou politiku.

V první kapitole autor definuje tři výzkumné cíle vztahující se k problematice sociálního podnikání, a to analyzovat efektivitu podpory sociálního podnikání v České republice, identifikovat současné problémy, se kterými se sociální podniky potýkají a identifikovat nevýznamnější aktéry. Z těchto cílů jsou také definovány výzkumné otázky. V druhé kapitole autor představuje klíčové koncepty zkoumané problematiky a nabízí mj. několik definic sociální ekonomiky. Třetí kapitola představuje 2 teoretická východiska použitá v práci, a to teorii socializace a teorii institucionalismu zaměřeného na aktéry. Další kapitola ukazuje situaci sociálního vyloučení v České republice na základě mezinárodního srovnání a na základě dat z analýzy sociálně vyloučených oblastí (studie pro MPSV). U mezinárodního srovnání autor využívá data Eurostatu, přičemž odkazuje na zdroj [Eurostat 2016], který není uveden v seznamu literatury. Kladně však hodnotím následnou kritickou diskuzi nad metodologií jednotlivých ukazatelů v rámci kap. 4.1.2. Další podkapitoly se zabývají interpretací několika článků zabývajících se sociální ekonomikou, situací v ČR a dalším mezinárodním srovnáním. Zde mohl autor více propojit získané poznatky (například data Eurostatu využít v podkapitolách zabývajících se jednotlivými zeměmi). V páté části autor představuje metodologii, přičemž využívá „desk research“ a metodu polostrukturovaných rozhovorů. Jako výzkumný design je zvolena explanatorní případová studie. Autor dále představuje několik výzkumných metod, na základě kterých jsou data sbírána a analyzována. Šestá část je již věnována samotnému výzkumu. Autor popisuje jednotlivá zjištění z rozhovorů a na základě těchto zjištění vytváří strom problémů, kde jako ústřední problém identifikuje nízkou ziskovost jednotlivých projektů. Dále získaná zjištění dává do kontextu s představenými teoretickými koncepty (teorie socializace a soc. vyloučení), dochází tak k propojení teoretické a analytické části práce. Za zdařilou považuji kapitolu sedmou, kde autor mj. rozebírá jednotlivé operační programy,

jejich indikátory kriticky diskutuje a provádí srovnání s vlastním šetřením v podobě rozhovorů. V osmé kapitole autor provádí analýzu aktérů, přičemž identifikuje jejich postoje a potenciální režimy interakce. Devátá kapitola se věnuje doporučením, které autor na základě provedeného výzkumu navrhuje. Některá z formulovaných doporučení by mohla být podkladem k diskusi v rámci přípravy zákona o sociálním podnikání.

Přidanou hodnotu práce lze spatřit ve vlastním šetření pomocí rozhovorů a formulaci závěrů, které práce přináší. Výzkumné otázky byly v rámci možností zodpovězeny, ačkoliv odpověď na první otázku mohla být v závěrečných částech práce formulována jasněji. Struktura práce je poměrně logická a přehledná, některé kapitoly mohly být lépe propojeny (např. kap. 4). Oceňuji, že autor věnoval velký prostor problematice financování sociálních podniků, což je v této oblasti zásadní otázka. V průběhu práce je několikrát zmiňován věcný záměr zákona o sociálním vyloučení. Možná je škoda, že autor nevěnoval jednu kapitolu představení tohoto věcného záměru, aby tak seznámil čtenáře více s tímto dokumentem, který bude pravděpodobně výrazně ovlivňovat legislativní proces v této oblasti.

Z hlediska rozsahu literatury lze konstatovat, že autor vychází z množství domácích i zahraničních zdrojů. K samotné práci s literaturou však mám určité výhrady. Například na str. 1 nebo na str. 19 je uveden zdroj (MPSV 2014a), který není v seznamu literatury. Autor má zřejmě na mysli zdroj uvedený na str. 114: „Strategie sociálního začleňování 2014-2020. Praha: MPSV, 2014.“, ale z takto uvedené citace je to obtížně dohledatelné, navíc autor má v seznamu literatury 2 zdroje s označením (MPSV 2014), druhý je na str. 119. V textu se několikrát vyskytuje situace, kdy není zcela zřejmé, na jaký zdroj je v seznamu literatury odkazováno. Není zároveň zcela jasné, jakým způsobem autor rozlišuje „Použitou literaturu“ a „Internetové zdroje“. V seznamu použité literatury se vyskytují zdroje, kde není na prvním místě uveden autor, nýbrž název díla, což značně ztěžuje čtenáři orientaci v literatuře. Seznam internetových zdrojů jako celek název autora na prvním místě téměř ignoruje. V tomto ohledu mám pochybnosti o dodržení citačních norem. V práci se rovněž vyskytuje několik překlepů a pravopisných chyb, nicméně jejich množství je minimální.

Z celkového pohledu se jedná o zajímavou práci na aktuální veřejně-politické téma, které přispívá k diskusi o sociálním podnikání. Kvalitu práce však (zbytečně) sráží především nedostatečná práce s literaturou a některé dílčí problémy.

Otázky k obhajobě:

V kapitole „doporučení“ navrhuje některé možné reakce na zjištěné problémy. Identifikujte prosím jedno doporučení, které považujete za nejdůležitější pro zlepšení situace sociálních podniků v České republice a vysvětlete důvody tohoto výběru.

Na str. 58 jste za pomoci „stromu problémů“ identifikoval jako jeden z dílčích problémů nutnost zaměstnávání zdravotně postižených, kdy jsou zaměstnavatelé z důvodu takto nastavené podpory nuceni soustředit se na tuto skupinu zaměstnanců a opomíjejí jiné skupiny. Jaké byste podnikl jako tvůrce veřejné politiky kroky k odstranění tohoto problému?

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „D“.

Datum: 11. 6. 2018

Podpis:

PhDr. Ing. Petr Stehlík